

**RAPORT
SAMOOCENY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO**

W
(nazwa jednostki)

PRZEPROWADZONEJ ZA ROK

przez

(imię i nazwisko audytora wewnętrznego dokonującego samooceny)

miejsowość data

SPIS TREŚCI

- I. Część ogólna
 - I.1. Informacje wstępne
 - I.2. Opinia co do zgodności ze standardami
 - I.3. Zakres i metodyka
- II. Szczegółowe ustalenia
 - II.1. Obserwacje i dobre praktyki
 - II.2. Szczegółowe spostrzeżenia i wnioski
- III. Wnioski
- IV. Załącznik do Raportu

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

I.1. Informacje wstępne.

Audytor wewnętrzny w formie samooceny dokonał oceny jakości działalności audytu wewnętrznego za rok w

Głównym celem oceny jakości była ocena zgodności działalności audytu wewnętrznego z definicją audytu wewnętrznego, Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej Audytu Wewnętrznego zwanymi dalej Standardami, Kodeksem Etyki, oraz z uwzględnieniem przepisów prawa polskiego.

I.2. Opinia co do zgodności ze standardami

Według opinii audytora dokonującego samooceny, działalność audytu wewnętrznego jest generalnie zgodna/częściowo zgodna/niezgodna ze standardami i kodeksem etyki.

Zgodnie z Podręcznikiem Oceny Jakości wykonywania audytu wewnętrznego wydanym przez Instytut Audytorów Wewnętrznych (The IIA) ocena jakości została dokonana w ramach trzystopniowej skali:

- „**Generalnie Zgodne**” - oznacza, że audyt wewnętrzny w jednostce ma odpowiednią strukturę, zasady oraz funkcjonujące procedury, jak również procesy, w których są one stosowane zgodnie ze Standardami pod wszystkimi istotnymi względami.
- „**Częściowo zgodne**” – oznacza, że przy ocenie zauważono odchylenia od Standardów, ale braki te nie wykluczają, że audyt wewnętrzny wykonuje swoje obowiązki w sposób zadowalający.
- „**Niezgodne**” – oznacza braki lub niedociągnięcia w działalności audytu wewnętrznego, które są na tyle istotne, aby poważnie zaszkodzić lub uniemożliwić działalność audytu wewnętrznego w wykonywaniu obowiązków odpowiednio w całości lub w istotnych obszarach.

I.3. Zakres i metodyka

W ramach przygotowań do oceny jakości działalności audytu wewnętrznego, audytor wewnętrzny przygotował kwestionariusz samooceny ze szczegółowymi informacjami i rozesłał ankiety do kierownictwa jednostki i klientów audytu (kierowników audytowanych komórek w okresie objętym samooceną). Audytor wewnętrzny dokonał również przeglądu działalności audytu wewnętrznego, planowania audytu (w tym analizy ryzyka), narzędzi i metodyki audytu oraz dokumentacji audytu (akt stałych i bieżących).

II. SZCZEGÓŁOWE USTALENIA

II.1. Obserwacje i dobre praktyki

Audyty wewnętrzny jest dobrze zorganizowany i podlega zmianom wynikającym z dostrzeżonych potrzeb w zakresie poprawy jakości. Standardy są rozumiane i audytor wewnętrzny stara się dostarczyć użytecznych narzędzi dla audytu oraz wdrożyć odpowiednie praktyki.

II.2. Szczegółowe spostrzeżenia i wnioski

Spostrzeżenia oraz wnioski zostały sformułowane na podstawie badań, wywiadów i ankiet. Wszystkie spostrzeżenia i wnioski mają bezpośrednie znaczenie dla poprawy skuteczności i wniesienia wartości dodanej w działalności audytu wewnętrznego

1. Spostrzeżenie
Wnioski

2. Spostrzeżenie
Wnioski

3. Spostrzeżenie
Wnioski

4. Spostrzeżenie
Wnioski

III. WNIOSKI

Najistotniejsze wnioski z przeprowadzonej samooceny zostały określone poniżej:

- 1) **Wniosek**
- 2) **Wniosek**
- 3) **Wniosek**
- 4) **Wniosek**

(Do każdego wniosku należy przypisać kryterium wynikające ze standardu, przepisu, poradników lub dobrych praktyk.

Rekomendacje wykazujemy w podziale na adresatów ich realizacji, tj. kierownika komórki audytu wewnętrznego i kierownika jednostki)

.....
*data i podpis audytora wewnętrznego
dokonującego samooceny*

**PODSUMOWANIE
OCENY ZGODNOŚCI ZE STANDARDAMI IIA**

Podsumowanie Oceny Zgodności ze <i>Standardami IIA</i>		(x-decyzja oceniającego)		
		GZ	CZ	NZ
Ogólna ocena				
Standardy atrybutów				
1000	Cel, uprawnienia i odpowiedzialność			
1010	Uznawanie Definicji audytu wewnętrznego, Kodeksu etyki i Standardów w karcie audytu wewnętrznego			
1100	Niezależność i obiektywizm			
1110	Niezależność organizacyjna			
1111	Bezpośrednia współpraca z kierownictwem			
1120	Indywidualny obiektywizm			
1130	Naruszenie niezależności lub obiektywizmu			
1200	Biegłość i należyta staranność zawodowa			
1210	Biegłość			
1220	Należyta staranność zawodowa			
1230	Ciągły rozwój zawodowy			
1300	Program zapewnienia i poprawy jakości			
1310	Wymagania dot. programu zapewnienia i poprawy jakości			
1311	Oceny wewnętrzne			
1312	Oceny zewnętrzne			
1320	Sprawozdawczość dot. programu zapewnienia i poprawy jakości			
1321	Użycie formuły „zgodny z Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego”			
1322	Ujawnienie braku zgodności			
Standardy działania				
2000	Zarządzanie audytem wewnętrznym			
2010	Planowanie			
2020	Informowanie i zatwierdzanie			
2030	Zarządzanie zasobami			
2040	Zasady i procedury			
2050	Koordynowanie			

2060	Składanie sprawozdań kierownictwu wyższego szczebla			
2070	Usługodawca zewnętrzny, a odpowiedzialność kierownictwa organizacji za audyt wewnętrzny			
2100	Charakter pracy			
2110	Ład organizacyjny			
2120	Zarządzanie ryzykiem			
2130	Kontrola			
2200	Planowanie zadania			
2201	Aspekty planowania			
2210	Cele zadania			
2220	Zakres zadania			
2230	Przydział zasobów			
2240	Program zadania			
2300	Wykonywanie zadania			
2310	Zbieranie informacji			
2320	Analiza i ocena			
2330	Dokumentowanie informacji			
2340	Nadzorowanie zadania			
2400	Informowanie o wynikach			
2410	Kryteria informowania			
2420	Jakość informacji			
2421	Błędy i pominięcia			
2430	Użycie formuły „przeprowadzono zgodnie z Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego”			
2431	Ujawnienie nieprzestrzegania Kodeksu etyki lub Standardów			
2440	Przekazywanie wyników			
2450	Ogólne opinie			
2500	Monitorowanie postępów			
2600	Decyzja w sprawie akceptacji ryzyka przez kierownictwo			
Kodeks Etyki IIA				

Objaśnienia:

GZ – „Generalnie Zgodne” oznacza, że dokonujący oceny wyciągnął wnioski, że odpowiednia struktura, zasady oraz procedury działalności audytu, jak również procesy, w których są one stosowane, są zgodne z wymaganiami indywidualnych standardów i Kodeksem Etyki pod wszystkimi istotnymi względami.

Istnieje generalna zgodność z większością indywidualnych standardów i Kodeksem Etyki w obrębie sekcji i głównych kategorii i co najmniej częściowa zgodność z pozostałymi wymaganiami danej sekcji/kategorii.

Nie występują sytuacje, które wymagają znaczącej/istotnej poprawy w zakresie osiągania celów Standardów i Kodeksu Etyki, ale należy szukać możliwości ulepszenia systemu stosowania Standardów i Kodeksu Etyki, poprawy efektywności ich stosowania oraz osiągania ich celów.

Jak wskazano powyżej, generalna zgodność nie wymaga kompletnej i pełnej zgodności, idealnej sytuacji, „udanej praktyki”, itp.

CZ – „Częściowo Zgodne” oznacza, że dokonujący oceny wyciągnął wnioski, że audytor w dobrej wierze podejmuje wysiłki, aby uzyskać zgodność z wymaganiami indywidualnych Standardów i Kodeksem Etyki, sekcją, czy główną kategorią, ale nie osiągnięto chociażby 1 podstawowego celu Standardów, Kodeksu Etyki, sekcji czy głównej kategorii.

Zazwyczaj wystąpią sytuacje, które wymagają istotnego ulepszenia w zakresie efektywnego stosowania Standardów czy Kodeksu Etyki i/lub w zakresie osiągania celów Standardów czy Kodeksu Etyki.

Niektóre uchybienia mogą pozostawać poza kontrolą audytu wewnętrznego, a rekomendacje ich dotyczące mogą być skierowane do kierownictwa jednostki.

NZ – “Niezgodny” oznacza, że oceniający wyciągnął wnioski, iż nie posiada wiedzy co do wielu/wszystkich celów indywidualnych Standardów, Kodeksu Etyki, sekcji lub głównych kategorii, nie podejmuje w dobrej wierze wysiłku w celu stosowania się do tych celów lub nie jest w stanie ich osiągnąć.

Uchybienia te będą miały znaczący negatywny wpływ na efektywność działalności audytu wewnętrznego oraz możliwość przynoszenia wartości dodanej organizacji.

Istnieją jednak duże możliwości, że uchybienia te zostaną poprawione przy czynnym udziale kierownictwa jednostki.

Kodeks etyki audytorów wewnętrznych³

Kodeks etyki jest zbiorem zasad ogólnych dotyczących zawodu i praktyki audytu wewnętrznego oraz zasad postępowania określających zachowania oczekiwane od audytorów wewnętrznych. Kodeks etyki ma zastosowanie zarówno do osób, jak i organizacji świadczących usługi audytu wewnętrznego. Celem Kodeksu etyki jest promowanie zasad etycznych wykonywania zawodu audytora wewnętrznego na całym świecie.

Zasady ogólne

Od audytorów wewnętrznych oczekuje się stosowania i szanowania poniższych zasad:

1) Prawość

Prawość audytorów wewnętrznych jest źródłem zaufania, a zatem stanowi podstawę polegania na ich osądzie.

2) Obiektywizm

Zbierając, oceniając i przekazując informacje na temat badanej działalności lub badanego procesu audytorzy wewnętrzni demonstrują najwyższy poziom obiektywizmu zawodowego. Audytorzy dokonują wyważonej oceny, biorąc pod uwagę wszystkie związane ze sprawą okoliczności. Przy formułowaniu osądu nie kierują się własnym interesem ani nie ulegają wpływom innych.

3) Poufność

Audytorzy wewnętrzni szanują wartość i własność otrzymywanych informacji i nie ujawniają ich bez stosownych upoważnień, o ile nie są do tego prawnie lub zawodowo zobligowani.

4) Kompetencje

Świadcząc usługi audytu wewnętrznego audytorzy wewnętrzni wykorzystują niezbędną wiedzę, umiejętności i doświadczenie.

³ Na podstawie art. 273 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.), Minister Finansów określił Międzynarodowe Standardy Praktyki Zawodowej Audytu Wewnętrznego opracowane przez The Institute of Internal Auditors (IIA) jako standardy audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych. Ministerstwo Finansów uzyskało zgodę Stowarzyszenia Audytorów Wewnętrznych IIA Polska na upowszechnienie polskiego tłumaczenia Standardów w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów. Komunikat Nr 2 Ministra Finansów z dnia 17 czerwca 2013 r. w sprawie standardów audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2013 r. poz.15. Standardy audytu wewnętrznego w swoje treści odwołują się do Kodeksu etyki Instytutu Audytorów Wewnętrznych (IIA) i tym samym są wiążące dla audytorów wewnętrznych zatrudnionych w jednostkach sektora finansów publicznych.

Reguły postępowania

1. Prawość

Audytorzy wewnętrzni:

- 1.1. Będą wykonywać swoją pracę uczciwie, starannie i odpowiedzialnie.
- 1.2. Będą przestrzegać prawa i ujawniać informacje wymagane przez prawo i regulacje zawodowe.
- 1.3. Nie będą świadomie angażować się w nielegalną działalność ani czyny, które dyskredytują zawód audytora wewnętrznego lub organizację.
- 1.4. Będą uznawać i wspierać cele organizacji, które są zgodne z prawem i zasadami etyki.

2. Obiektywizm

Audytorzy wewnętrzni:

- 2.1. Nie będą uczestniczyć w jakichkolwiek działaniach lub wchodzić w relacje, które mogłyby naruszyć lub poddać w wątpliwość ich bezstronną ocenę. Takie uczestnictwo obejmuje działania lub relacje, które mogą stać w sprzeczności z interesami organizacji.
- 2.2. Nie będą akceptować niczego, co mogłoby naruszyć lub poddać w wątpliwość ich profesjonalny osąd.
- 2.3. Będą ujawniać wszystkie znane im istotne fakty, które – nie ujawnione – mogłyby zniekształcić sprawozdanie z badanej działalności.

3. Poufność

Audytorzy wewnętrzni:

- 3.1. Będą rozważnie wykorzystywać i chronić informacje uzyskane w trakcie wykonywania obowiązków.
- 3.2. Nie będą wykorzystywać informacji dla uzyskania osobistych korzyści lub w jakikolwiek inny sposób, który byłby sprzeczny z prawem lub przynosiłby szkodę zgodnym z prawem i zasadami etyki celom organizacji.

4. Kompetencje

Audytorzy wewnętrzni:

- 4.1. Będą podejmować się świadczenia tylko takich usług, do wykonania których posiadają niezbędną wiedzę, umiejętności i doświadczenie.
- 4.2. Będą świadczyć usługi audytu wewnętrznego zgodnie z Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego.
- 4.3. Będą ciągle doskonalić biegłość zawodową oraz skuteczność i jakość swoich usług.

Załącznik nr 4 do Programu

Kwestionariusz samooceny audytora wewnętrznego
w zakresie przestrzegania zasad etyki

Lp.	Zasada postępowania	Tak	Nie	Uwagi*
1.	Czy w swoim działaniu kierujesz się wykazujesz się należyłą starannością, uczciwością i odpowiedzialnością?			
2.	Czy unikasz działalności lub czynów, które mogłyby zdyskredytować zawód audytora wewnętrznego lub instytucji, w której pracujesz?			
3.	Czy przestrzegasz prawa oraz wspierasz wyłącznie działania organizacji zgodne z prawem i zasadami etyki?			
4.	Czy unikasz relacji lub zachowań mogących mieć wpływ na bezstronność ocen lub obiektywizm ustaleń?			
5.	Czy rozważnie chronisz informacje uzyskane w trakcie wykonywania obowiązków?			
6.	Czy podejmujesz się tylko realizacji zadań możliwych do wykonania w odniesieniu do posiadanych kompetencji?			
7.	Czy ciągle doskonalisz biegłość zawodową w celu podniesienia jakości usług audytu wewnętrznego?			

* W przypadku wybrania odpowiedzi *Nie*, w kolumnie *Uwagi* należy wskazać powód / zakres niezgodności

ANKIETA POAUDYTOWA

Nazwa zadania audytowego:

Nazwa komórki audytowanej:

Proszę o zaznaczenie odpowiedzi na każde z poniższych pytań wybierając odpowiednią ilość punktów od 2 do 5. Zachęcam także do umieszczenia w ostatniej kolumnie komentarzy.

1	Czy kultura i sposób prowadzenia audytu był zdaniem pracowników komórki audytowanej właściwy?	Sposób prowadzenia audytu nie był właściwy	Oczekiwałem więcej taktu i delikatności	Nie mam poważnych zastrzeżeń		Nie mam żadnych zastrzeżeń	Komentarz
				2	3		
2	Czy pracownicy komórki audytowanej byli <u>nadmiernie</u> zaangażowani przez audytora realizującego zadanie?	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie		Nie	
3	Czy zawarte w sprawozdaniu ustalenia odzwierciedlają stan faktyczny?	W większości nie	Tylko częściowo	W znacznej większości tak		Tak	
4	Czy proponowane zalecenia są użyteczne i przyczynią się do poprawy działania komórki audytowanej, ograniczą ryzyka?	2	3	4		5	
5	Ogólna ocena satysfakcji ze współpracy w ramach ocenianego zadania audytowego.	Nie widzę celu dla ich wdrożenia	Raczej nie	W większości tak		Zdecydowanie tak	
6	Inne uwagi dotyczące audytu wewnętrznego.	2	3	Dobra		Bardzo dobra	
				4		5	

.....
 Podpis osoby wypełniającej ankietę

Uwaga: Ankiety wypełniają kierownicy komórek, w których w okresie objętym samooceną były realizowane zadania zapewnijające (tzw. klienci audytu)

Kwestionariusz kierownika jednostki w zakresie oceny jakości audytu wewnętrznego

Lp.	Zasada postępowania	Tak	Nie	Uwagi*
1.	Czy w Pani/a ocenie funkcja audytu wewnętrznego wnosi wartość dodaną i usprawnia działalność jednostki?			
2.	Czy w Pani/a ocenie przeprowadzone audyty były przydatne dla potrzeb objęcia danego obszaru działania audytem?			
3.	Czy w Pani/a ocenie sprawozdania z audytu są zrozumiałe?			
4.	Czy w Pani/a ocenie sprawozdania z audytu są przydatne na potrzeby zarządzania audytowanymi obszarami?			
5.	Czy w Pani/a ocenie audytor wewnętrzny jest obiektywny w trakcie czynności audytowych i w treści sprawozdań z audytu?			
6.	Czy w Pani/a ocenie funkcja audytu wewnętrznego wystarczająco wspiera zarządzanie ryzykiem oraz utrzymywanie skutecznych mechanizmów kontrolnych w jednostce?			
7*	Czy w Pani/a ocenie wystąpiły przypadki naruszenia przez audytora wewnętrznego zasad etyki zawodowej obowiązujących w zatrudniającej go instytucji?*			
8.	Czy w Pani/a ocenie swoim zachowaniem audytor wewnętrzny przestrzega zasad etycznego postępowania?			

* W przypadku wybrania odpowiedzi *Nie* (a dla pytania 7 - *Tak*), w kolumnie *Uwagi* należy wskazać zakres oraz uzasadnienie stwierdzanej niezgodności